

Particularități privind impozitarea lucrătorilor din domeniul cultural

Prof. univ. dr. Lucian CERNUȘCA

Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad

E-mail: luciancernusca@gmail.com

Abstract

For the exercise of their professional activity, workers in the cultural sector have at their disposal Government Emergency Ordinance No. 21/2023, which regulates the status of professional cultural worker. This status does not represent an exclusive form of carrying out the activity for individuals working in the cultural sector, but rather an alternative to the existing options on the labor market in order to bring them closer to the status of employee and thus granting them a series of specific social protection rights similar to those of employees. The article presents the method of taxation of income obtained by professional cultural workers. In order to carry out activities in the cultural sector, they may conclude contracts for the assignment of patrimonial rights and/or contracts for the performance of cultural activities. Taxpayers must file the single tax return and pay social contributions, within the deadlines, conditions, and exceptions provided by the applicable tax legislation, when, under the legal provisions, they owe social insurance contributions (CAS) and/or health insurance contributions (CASS). For income derived from cultural activity contracts, the taxpayer withholds income tax at the time of their payment and, regardless of the type of contract, owes on the state budget an insurance contribution amounting to 1% of the value of each contract concluded with a professional cultural worker.

Keywords: professional cultural worker, register, legal/tax regime, contracts, single tax return, GEO No. 21/2023

Termeni-cheie: lucrător cultural profesionist, registru, regim juridic/fiscal, contracte, declarația unică, OUG nr. 21/2023

Clasificare JEL: K34, Z19, I13

To cite this article: Cernușca, L. (2025), *Particularități privind impozitarea lucrătorilor din domeniul cultural*, CECCAR Business Review, N° 7, pp. 46-56, <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2025.07.05>

➔ Introducere

În Monitorul Oficial nr. 297 din 7 aprilie 2023 a fost publicată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2023 privind Statutul lucrătorului cultural profesionist, aprobată cu modificări prin Legea nr. 346/2023, care vine să reglementeze regimul juridic și fiscal aplicabil lucrătorilor culturali profesioniști, măsurile de susținere și dezvoltare a carierei lor profesionale și formele de organizare colectivă a acestora. Actul normativ vizează maximizarea potențialului creativ al lucrătorilor culturali și menținerea lor activă pe piața muncii, dar și dezvoltarea sectoarelor culturale și creative și creșterea contribuției lor economice. Practic, Statutul lucrătorului cultural profesionist propune un cadru coerent de protecție socială și fiscală aplicabil unor categorii profesionale ce desfășoară activități artistice și culturale (<https://www.juridice.ro/714487/statutul-lucratorului-cultural-profesionist.html>).

➤ Definirea lucrătorului cultural profesionist

Lucrătorul cultural profesionist (LCP) este definit în ordonanța sus-menționată ca fiind autorul sau artistul interpret și executant, așa cum sunt aceștia definiți în Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și/sau persoana fizică ce desfășoară o activitate culturală de suport sau auxiliară, dintre cele enumerate în anexa la OUG nr. 21/2023, care s-au înregistrat, ca atare, în scop fiscal, pentru o durată de trei ani.

➤ Statutul lucrătorului cultural profesionist și înregistrarea acestuia în registru

Statutul lucrătorului cultural profesionist nu reprezintă o formă exclusivă de desfășurare a activității pentru persoanele fizice care activează în sectorul cultural, ci o alternativă la opțiunile existente pe piața forței de muncă pentru a le apropia mai mult de statutul de salariat și a dobândi astfel o serie de drepturi specifice de protecție socială similară cu cea a angajaților (ajutor de șomaj, concedii medicale și indemnizații, securitate și sănătate în muncă și altele). Acest statut va fi dobândit pentru o perioadă de trei ani, cu posibilitatea nelimitată de reînnoire în conformitate cu condițiile prevăzute în ordonanța de urgență amintită. Lucrătorul cultural profesionist poate obține statutul în urma îndeplinirii unor condiții, iar dobândirea acestuia nu este impusă.

Lucrătorul cultural profesionist nu poate fi:

- angajat cu contract individual de muncă pe perioadă determinată/nedeterminată;
- persoană fizică ce exercită o profesie reglementată sau liberală;
- funcționar public.

Condițiile prevăzute de legislația în vigoare pentru dobândirea Statutului de lucrător cultural profesionist sunt în esență următoarele:

- activitatea prestată de solicitant trebuie să fie una dintre activitățile prevăzute în anexa la OUG nr. 21/2023;
- solicitantul trebuie să fi realizat în anul fiscal anterior cererii de înregistrare cel puțin 50% din veniturile supuse impozitului pe venit, așa cum sunt acestea definite în titlul IV „Impozitul pe venit” din Codul fiscal, cumulat, din:
 - venituri din cesiunea drepturilor de autor sau a drepturilor conexe;
 - activități independente din categoria celor enumerate în anexă;
 - contracte individuale de muncă pe durată determinată, pentru activități culturale și în domeniul cultural, ajunse la termen până la data depunerii cererii de înregistrare, conform art. 3 alin. (1) din OUG nr. 21/2023.

Reglementarea prevede că în calculul definit mai sus nu intră veniturile obținute de persoana fizică din exploatarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe dobândite prin cesiune sau moștenire și nici din cesiunea dreptului de autor pentru opere științifice sau pentru programe de calculator.

Dacă îndeplinesc aceste condiții, artiștii, autorii și în general persoanele fizice care activează în domeniul cultural pot opta pentru înregistrarea ca lucrător cultural profesionist în registrul public ținut de Ministerul Culturii, astfel încât să poată beneficia de un regim sporit de protecție socială. Solicitantul depune, oricând în cursul anului, o cerere la administratorul registrului care va fi însoțită de următoarele documente:

- documentele fiscale doveditoare privind realizarea pragului de 50% de venituri din activități culturale (care nu se subscriu unei profesii reglementate sau liberale);
- o declarație pe propria răspundere privind natura veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală, dacă este cazul, conform anexei nr. 1.4 din Normele metodologice privind Registrul lucrătorilor culturali profesioniști, aprobate prin Ordinul ministrului culturii nr. 2.618/2025;
- cartea de identitate în copie.

Documentele doveditoare privind realizarea pragului de 50% de venituri din activități culturale (care nu se subscriu unei profesii reglementate sau liberale) sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tipul venitului	Documente*
Venituri din cesiunea drepturilor de autor sau a drepturilor conexe	<ul style="list-style-type: none"> • Adeverința de venit pentru anul fiscal anterior, emisă de ANAF, sau ultima declarație unică de venit depusă în anul fiscal anterior; • Contractele de cesiune a drepturilor de autor sau a drepturilor conexe
Venituri din activități independente din categoria celor enumerate în anexa la OUG nr. 21/2023	<ul style="list-style-type: none"> • Adeverința de venit pentru anul fiscal anterior, emisă de ANAF, sau ultima declarație unică de venit depusă în anul fiscal anterior; • Actul administrativ de autorizare a activității, cuprinzând codul CAEN al acesteia, emis de ONRC; • Contractele aferente activităților independente
Venituri din contracte individuale de muncă pe durată determinată pentru activități culturale și în domeniul cultural	<ul style="list-style-type: none"> • Adeverința de venit pentru anul fiscal anterior, emisă de ANAF, sau ultima declarație unică de venit depusă în anul fiscal anterior; • Adeverința de venit eliberată de angajator, cu mențiunea explicită a funcției ocupate și a domeniului de activitate al angajatorului; • Contractele individuale de muncă, fișele de post aferente și extrase din REGES-ONLINE: raport salariat

* Documentul se transmite o singură dată și se ia în considerare pentru toate tipurile de venituri bifate în cererea de solicitant.

Sursa: Art. (4) alin. (2) lit. a) din Normele metodologice privind Registrul lucrătorilor culturali profesioniști.

Potrivit OUG nr. 21/2023, administratorul registrului verifică îndeplinirea condițiilor menționate anterior și aprobă sau respinge motivat cererea în situația nerespectării lor. În cazul îndeplinirii condițiilor și al aprobării cererii, administratorul registrului îi comunică solicitantului dovada luării în evidență în registru. Aprobarea sau respingerea cererii se notifică, prin mijloace electronice, în 30 de zile de la depunere. Necomunicarea în acest termen reprezintă aprobarea tacită a cererii. În cazul respingerii, solicitantul poate introduce plângere prealabilă, în 30 de zile de la comunicare, la administratorul registrului, care se soluționează în 30 de zile de la înregistrarea ei. În cazul respingerii plângerii prealabile sau al nesoluționării ei în termenul specificat, persoana vătămată poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă, în condițiile prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Înregistrarea ca lucrător cultural profesionist este valabilă pe o durată de trei ani fiscali consecutivi, termen care începe să curgă de la data înregistrării în registru, iar la finalizarea acestei perioade, LCP are posibilitatea să solicite prelungirea înregistrării, cu condiția ca minimum 50% din veniturile supuse impozitului pe venit, așa cum sunt ele definite în titlul IV „Impozitul pe venit” din Codul fiscal, realizate în acest interval, ca medie anuală, să provină din activități desfășurate ca lucrător cultural profesionist.

În situația în care lucrătorul cultural profesionist are posibilitatea să încheie cu un angajator un contract de muncă pe perioadă determinată, statutul său ca LCP urmează să fie suspendat, iar perioada rămasă din cei trei ani fiscali consecutivi va curge în continuare după ce acel raport de muncă încetează. De asemenea, dacă lucrătorul cultural profesionist are posibilitatea să încheie cu un angajator un contract de muncă pe perioadă nedeterminată, statutul său ca LCP va înceta de drept, iar dacă ulterior acest contract încetează, este necesară parcurgerea din nou a procedurii de înregistrare ca LCP în registru, conform prevederilor legale în vigoare.

Registrul lucrătorilor culturali profesioniști reprezintă baza de date publică, administrată de Ministerul Culturii, ce cuprinde informațiile de identificare a persoanelor fizice înregistrate ca lucrători culturali profesioniști: numărul unic de înregistrare, data înregistrării ca lucrător cultural profesionist și data încetării acestei înregistrări, mențiunile privind suspendarea calității de LCP, inclusiv încetarea suspendării și, după caz, data încetării de drept, potrivit art. 2 alin. (1) lit. q) din OUG nr. 21/2023.

Ministerul Culturii a publicat Normele metodologice privind Registrul lucrătorilor culturali profesioniști, aprobate prin Ordinul nr. 2.618/2025, care stabilesc modul de înregistrare inițială, de gestionare a înregistrării și a modificărilor intervenite în registru, prin Direcția politici culturale (DPoC), cu sprijinul Serviciului juridic, contencios și comunicare (SJCC) și al Direcției economice (DE) din cadrul Ministerului Culturii. Registrul este disponibil prin intermediul Sistemului Digital pentru procesele de Finanțare a Culturii (SDFC) (www.fonduri-cultura.ro). Platforma digitală a fost dezvoltată de Ministerul Culturii prin Unitatea de Management a Proiectului cu sprijinul financiar al PNRR în cadrul Investiției 6, oferind un cadru modern, securizat și transparent pentru gestionarea proceselor culturale, de la înregistrare până la finanțare. Pentru înscrierea în RegLCP este necesar ca solicitantii să creeze un cont de tip PFRR – persoană fizică rezidentă în România, proces ce implică deținerea unei semnături electronice calificate (CECCAR, 2025).

➔ Regimul juridic și fiscal al lucrătorilor culturali profesioniști

În conformitate cu Statutul lucrătorului cultural profesionist oficializat prin OUG nr. 21/2023, regimul fiscal aplicabil veniturilor obținute de LCP diferă în funcție de natura contractului încheiat cu beneficiarul activității culturale în baza căruia se vor plăti acele venituri. Beneficiarul activității culturale poate fi persoană juridică, persoană fizică autorizată, întreprindere individuală, întreprindere familială, pentru care lucrătorul cultural profesionist desfășoară activități remunerate pe bază contractuală, altele decât contractul individual de muncă, potrivit art. 2 alin. (1) lit. c) din OUG nr. 21/2023. Reglementarea prevede ca plătitorii de venituri să rețină la sursă și să achite impozitul pe venit, precum și o contribuție asiguratorie similară celei plătite pentru angajați, dar care este în cuantum de 1% din fiecare contract încheiat. În ceea ce privește declararea obligațiilor privind contribuțiile sociale, LCP va trebui să depună declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice (formularul 212) în termenul prevăzut de lege.

■ Obligațiile lucrătorilor culturali profesioniști

După înscrierea în registrul public ținut de Ministerul Culturii, LCP comunică unității ANAF de la domiciliul său fiscal, în format fizic sau prin mijloace electronice, o cerere de înregistrare fiscală ca lucrător cultural profesionist însoțită de dovada luării în evidență în registru sau, după caz, de cererea comunicată către administratorul registrului însoțită de o declarație pe propria răspundere privind îndeplinirea condițiilor de aprobare tacită. ANAF emite în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii un certificat de înregistrare fiscală a acestuia ca lucrător cultural profesionist, care i se comunică LCP, prin mijloace electronice, în termen de trei zile de la emitere.

Întrucât nu poate încheia contracte de muncă, LCP are la dispoziție două tipuri de contracte care diferă de la un caz la altul, prezentate în tabelul de mai jos.

Contract de cesiune a drepturilor patrimoniale în temeiul Legii nr. 8/1996	Contract de desfășurare a activității culturale
<p>Este o convenție în temeiul Legii nr. 8/1996 prin care autorul/titularul drepturilor patrimoniale de autor (cedent) cedează parțial sau în totalitate drepturile sale patrimoniale asupra unei opere originale de creație intelectuală unei alte părți (cesionar) în schimbul unui preț stabilit de comun acord între părțile contractante.</p> <p>Constituie obiect al dreptului de autor operele originale de creație intelectuală în domeniul literar, artistic sau științific, oricare ar fi modalitatea de creație, modul sau forma de exprimare și independent de valoarea și destinația lor.</p>	<p>Reprezintă convenția încheiată pentru o durată determinată între un beneficiar al activității culturale și lucrătorul cultural profesionist, care are ca obiect desfășurarea unei activități culturale (art. 8 alin. (2) din OUG nr. 21/2023).</p>

Contract de cesiune a drepturilor patrimoniale în temeiul Legii nr. 8/1996	Contract de desfășurare a activității culturale
LCP datorează pentru veniturile realizate impozit pe venit și contribuții sociale obligatorii așa cum sunt ele prevăzute pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală . Ei depun declarația unică și plătesc contribuțiile sociale, la termenele, în condițiile și cu excepțiile stipulate de legislația fiscală aplicabilă, atunci când, potrivit condițiilor legale, datorează CAS și/sau CASS.	LCP datorează pentru veniturile realizate impozit pe venit și contribuții sociale obligatorii așa cum sunt ele prevăzute pentru veniturile din activități independente . Ei depun declarația unică și plătesc contribuțiile sociale, la termenele, în condițiile și cu excepțiile stipulate de legislația fiscală aplicabilă, atunci când, potrivit condițiilor legale, datorează CAS și/sau CASS.

Sursa: Legea nr. 8/1996; OUG nr. 21/2023

Cele două tipuri de contracte pe care le pot încheia lucrătorii culturali profesioniști vor cuprinde, sub sancțiunea nulității, data înregistrării LCP în registrul ținut de Ministerul Culturii și numărul unic de înregistrare.

Dacă primul tip de contract este deja cunoscut în domeniul cultural, contractul de desfășurare a activității culturale este nou-introdus prin OUG nr. 21/2023. Acesta:

- se încheie pentru desfășurarea unei activități dintre cele enumerate în anexa la OUG nr. 21/2023 sau asimilabile acestora, precum și în situația prevăzută la art. 8 alin. (2) din această reglementare;
- trebuie să cuprindă, sub sancțiunea nulității, condițiile de asigurare a sănătății și securității în muncă pe parcursul sau în desfășurarea activității;
- reprezintă cheltuială eligibilă în înțelesul legislației privind finanțarea nerambursabilă de proiecte și programe naționale.

Contractele încheiate de lucrătorii culturali profesioniști cu beneficiarii ce au calitatea de autoritate contractantă în sensul Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, sunt eligibile în condițiile în care atribuirea acestora s-a realizat cu respectarea prevederilor legale în materia achizițiilor publice, conform art. 9 alin. (2) din OUG nr. 21/2023.

■ **Obligațiile plătitorilor de venituri**

Pentru veniturile realizate din contracte de desfășurare a activității culturale, impozitul datorat de lucrătorii culturali profesioniști se reține la sursă de către plătitorul de venituri la momentul plății lor și reprezintă impozit final, potrivit art. 8 alin. (11) din OUG nr. 21/2023. Pentru veniturile obținute din desfășurarea unei activități dintre cele enumerate în anexa la OUG nr. 21/2023 sau asimilabile acestora, venitul net fiscal se calculează prin aplicarea asupra venitului brut a unei cote forfetare de deducere de 40%.

În ceea ce privește obligațiile plătitorilor de venituri din contracte de cesiune a drepturilor patrimoniale, în temeiul Legii nr. 8/1996, mai multe detalii pot fi găsite în articolul publicat în numărul 4/2025 al *CECCAR Business Review* (Cernușca, 2025).

Plătitorii de venituri ai lucrătorilor culturali profesioniști datorează la bugetul de stat, indiferent de tipul de contract, o contribuție asiguratorie reprezentând 1% din valoarea fiecărui contract încheiat cu un LCP. Această contribuție se declară și se virează în condițiile prevăzute pentru contribuția asiguratorie pentru muncă, prin aplicarea corespunzătoare a prevederilor Codului fiscal. Chiar dacă taxele aferente veniturilor obținute de persoane fizice se declară, în principal, prin formularul 112 „Declarație privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate”, ANAF a decis ca în cazul LCP să se utilizeze formularul 114 „Declarație privind obligațiile de plată a contribuției asiguratorii și evidența nominală a lucrătorilor culturali profesioniști pentru care a fost plătită contribuția” pentru contribuția asiguratorie ce trebuie plătită de angajatori. Măsura este cuprinsă în Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și al președintelui Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă nr. 2.006/1.193/4.680/2023, care aprobă modelul, conținutul, modalitatea de depunere

și de gestionare a formularului 114. Acesta se depune semestrial, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului, prin mijloace electronice de transmitere la distanță, pe portalul e-România și va cuprinde cel puțin:

- datele de identificare ale persoanei juridice care depune declarația;
- numărul de identificare fiscală atribuit de organul fiscal;
- numele, prenumele, codul numeric personal și numărul unic de înregistrare în registru ale lucrătorilor culturali profesioniști cu care au fost încheiate contracte în perioada de raportare;
- date privind veniturile aferente contractelor încheiate.

Evidența obligațiilor de plată a contribuției asiguratorii reprezentând 1% din valoarea fiecărui contract încheiat cu un LCP se ține pe baza codului de identificare fiscală.

Exemplul 1

Un artist interpret înscris în Registrul lucrătorilor culturali profesioniști încheie cu o instituție publică un contract de desfășurare a activității culturale în temeiul OUG nr. 21/2023. Venitul brut prevăzut în contract este de 6.000 lei.

Ne propunem să determinăm obligațiile plătitorului de venituri al interpretului.

Venit brut = 6.000 lei

Venit net fiscal = 6.000 lei – 6.000 lei x 40% = 3.600 lei

Impozit pe venit = Venit net fiscal x 10% = 3.600 lei x 10% = 360 lei

Impozitul datorat de interpret pentru venitul realizat din contractul de desfășurare a activității culturale se reține la sursă de către beneficiar la momentul plății acestuia și reprezintă impozit final. El se achită la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

Plătitorul de venit datorează o contribuție asiguratorie reprezentând 1% din valoarea contractului încheiat cu interpretul, respectiv de 60 lei (6.000 lei x 1%). El declară contribuția în formularul 114, care se depune semestrial, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului, prin mijloace electronice de transmitere la distanță, pe portalul e-România.

Exemplul 2

Un artist interpret înscris în Registrul lucrătorilor culturali profesioniști încheie în anul 2025 cu diverși beneficiari contracte de desfășurare a activității culturale în temeiul OUG nr. 21/2023. Venitul brut total cumulativ din contractele încheiate în anul 2025 este de 200.000 lei. Interpretul nu este pensionar și nu este exceptat de la plata contribuțiilor sociale.

Ne propunem să determinăm obligațiile interpretului sub forma contribuțiilor sociale.

Lucrătorul cultural profesionist trebuie să depună declarația unică și să achite contribuțiile sociale, la termenele prevăzute de legislația fiscală aplicabilă, întrucât are obligația, potrivit condițiilor legale, de a plăti CAS și CASS. Conform art. 8 alin. (7) din OUG nr. 21/2023, veniturile obținute în temeiul unor contracte de desfășurare a activității culturale încheiate după înscrierea persoanei fizice în registru constituie venituri din activități independente.

Venit brut = 200.000 lei

Venit net fiscal = 200.000 lei – 200.000 lei x 40% = 120.000 lei

CASS se calculează prin aplicarea cotei de 10% la venitul net fiscal.

CASS = 120.000 lei x 10% = 12.000 lei

Întrucât venitul net fiscal depășește 24 de salarii minime brute, LCP datorează CAS prin aplicarea cotei de 25% la acest plafon.

$$\text{CAS} = (24 \text{ salarii} \times 4.050 \text{ lei/salariu}) \times 25\% = 24.300 \text{ lei}$$

LCP declară obligațiile sub formă de contribuții sociale în formularul 212, pe care îl depune până la data de 25.05.2026, acesta fiind și termenul de plată.

Exemplul 3

Un artist interpret înscris în Registrul lucrătorilor culturali profesioniști începând cu data de 01.08.2025 încheie în cursul anului curent cu diverși beneficiari contracte de desfășurare a activității culturale în temeiul OUG nr. 21/2023 și contracte de cesiune a drepturilor patrimoniale ce au ca obiect desfășurarea unei activități culturale în baza Legii nr. 8/1996. Venitul brut prevăzut în contractele încheiate se prezintă astfel:

Contract/venit brut	Contracte de cesiune a drepturilor patrimoniale ce au ca obiect desfășurarea unei activități culturale			Contracte de desfășurare a activității culturale	
	Nr. 1	Nr. 2	Nr. 3	Nr. 1	Nr. 2
	12.000 lei	20.000 lei	10.000 lei	40.000 lei	50.000 lei

LCP își începe activitatea la data de 01.09.2025 și optează în cursul lunii septembrie, în capitolul II din declarația unică, pentru plata contribuției la sănătate, baza de calcul al CASS fiind egală cu șase salarii minime brute în vigoare la 01.01.2025. El achită contribuția în luna septembrie 2025. Interpretul nu este pensionar și nu este exceptat de la plata contribuțiilor sociale.

Ne propunem să prezentăm datele informative privind:

- opțiunea de plată a CASS stabilită prin declarația unică în cursul lunii septembrie 2025;*
- obligațiile fiscale sub forma contribuțiilor sociale datorate pentru anul 2025, declarate în formularul 212 deus de LCP în anul 2026;*
- obligațiile plătitorilor de venituri.*

a) LCP optează în cursul lunii septembrie, în capitolul II din declarația unică aferentă anului 2025, pentru plata CASS și completează formularul după cum urmează:

CAPITOLUL II. DATE PRIVIND CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE DATORATĂ DE CĂTRE PERSOANELE FIZICE CARE OPTEAZĂ PENTRU PLATA CONTRIBUȚIEI PENTRU ANUL 2025

Declar că optez pentru plata CASS și mă încadrez în una din următoarele situații:

D. Realizez venituri din drepturi de proprietate intelectuală, asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit titlului II sau titlului III din Codul fiscal, venituri din cedarea folosinței bunurilor, activități agricole, silvicultură și piscicultură, venituri din investiții și/sau din alte surse, prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. c)-h) din Codul fiscal.

1. Baza de calcul al CASS	24.300 lei
2. CASS datorată (rd. 1 x 10%)	2.430 lei

b) Obligațiile fiscale sub forma contribuțiilor sociale datorate pentru anul 2025 se prezintă astfel:

✓ Contracte de cesiune a drepturilor patrimoniale ce au ca obiect desfășurarea unei activități culturale:

Venit brut cumulată = 12.000 lei + 20.000 lei + 10.000 lei = 42.000 lei

Venit net cumulat = 42.000 lei – 42.000 lei x 40% = 25.200 lei

Întrucât venitul net cumulat este cuprins între 6 și 12 salarii minime brute, LCP datorează CASS la plafonul de 24.300 lei.

CASS = 24.300 lei x 10% = 2.430 lei

✓ Contracte de desfășurare a activității culturale:

Venit brut cumulat = 40.000 lei + 50.000 lei = 90.000 lei

Venit net fiscal cumulat = 90.000 lei – 90.000 lei x 40% = 54.000 lei

CASS = 54.000 lei x 10% = 5.400 lei

Deoarece venitul net cumulat din contractele de cesiune a drepturilor patrimoniale (25.200 lei) împreună cu venitul net fiscal cumulat din contractele de desfășurare a activității culturale (54.000 lei) este cuprins între 12 și 24 de salarii minime brute, LCP datorează CAS la o bază de calcul egală cu 12 salarii minime brute.

CAS = (12 salarii x 4.050 lei/salariu) x 25% = 12.150 lei

Total obligații privind contribuțiile sociale declarate de LCP în declarația unică:

CAS = 12.150 lei

CASS = 2.430 lei + 5.400 lei = 7.830 lei

Din suma de 7.830 lei, LCP a achitat în luna septembrie 2025 2.430 lei, rămânând de plătit diferența de 5.400 lei până la termenul legal stabilit de Codul fiscal.

c) Obligațiile plătitorilor de venituri:

Pentru veniturile realizate din fiecare contract, indiferent de tipul său, impozitul datorat de LCP se reține la sursă de către plătitorul de venituri la momentul plății lor și reprezintă impozit final.

Impozit pe venit total = (12.000 lei + 20.000 lei + 10.000 lei + 40.000 lei + 50.000 lei) x 10% = 1.320 lei

Plătitorii de venituri datorează o contribuție asiguratorie reprezentând 1% din valoarea fiecărui contract încheiat cu lucrătorul cultural profesionist, suma totală virată la bugetul de stat în anul 2025 fiind de 1.320 lei (132.000 lei x 1%). Ei declară această contribuție, pentru fiecare contract, în formularul 114.

Exemplul 4

În anul 2025, situația unui artist interpret înscris în Registrul lucrătorilor culturali profesioniști, care nu este pensionar și nu obține venituri din salarii, se prezintă după cum urmează:

- Încheie cu diverși beneficiari contracte de desfășurare a activității culturale în temeiul OUG nr. 21/2023. El obține un venit brut total cumulat din aceste contracte de 150.000 lei.

- Deține în calitate de proprietar un spațiu în Constanța, pe care îl închiriază unei persoane fizice începând cu 01.01.2025 pentru o chirie de 1.200 lei/lună. Contractul de închiriere se încheie între proprietar și chiriaș la data de 30.12.2024 și se derulează pe o perioadă de un an.

- Are dat în arendă unei societăți agricole un teren agricol în județul Constanța, pentru care în acest an primește produse agricole evaluate la 35.000 lei. Arendașul reține contribuția la sănătate în sumă de 1.980 lei și o declară în formularul 112.

- La 20.07.2025 încasează dividende, valoarea netă a acestora fiind de 27.000 lei.

- La 31.12.2025 încasează dobânzi aferente unui depozit la termen aflat la o bancă comercială, valoarea netă a acestora fiind de 2.250 lei.

LCP nu este exceptat de la plata contribuțiilor sociale. În anul 2026, acesta depune online declarația unică și raportează în cuprinsul său obligațiile fiscale datorate pentru anul 2025.

Ne propunem să prezentăm obligațiile fiscale datorate de interpret pentru anul 2025, stabilite prin declarația unică.

✓ Venituri totale obținute din contractele de desfășurare a activității culturale:

Venit brut = 150.000 lei

Venit net fiscal = 150.000 lei – 150.000 lei x 40% = 90.000 lei

Impozit pe venit = 90.000 lei x 10% = 9.000 lei (reținut de plătitorii de venituri)

CASS = 90.000 lei x 10% = 9.000 lei

Întrucât venitul net fiscal este cuprins între 12 și 24 de salarii minime brute, LCP datorează CAS la o bază de calcul egală cu 12 salarii minime brute.

CAS = (12 salarii x 4.050 lei/salariu) x 25% = 12.150 lei

✓ Venituri din închirierea imobilului:

Venit brut anual = 1.200 lei/lună x 12 luni = 14.400 lei

Venit net anual impozabil = 14.400 lei – 14.400 lei x 20% = 11.520 lei

Impozit pe venit = 11.520 lei x 10% = 1.152 lei (raportat în declarația unică și achitat de contribuabil)

✓ Venituri din arendă:

Venit brut = 30.000 lei

Venit net impozabil = 35.000 lei – 35.000 lei x 20% = 28.000 lei

Impozit pe venit = 28.000 lei x 10% = 2.800 lei (reținut la sursă de arendaș)

Deoarece venitul net obținut depășește 6 salarii minime brute, arendașul reține, declară în formularul 112 și plătește CASS în sumă de 2.430 lei.

LCP declară obligațiile sub formă de contribuții sociale în formularul 212, pe care îl depune până la data de 25.05.2026, acesta fiind și termenul de plată.

CAS	CASS
LCP datorează CAS în sumă de 12.150 lei pentru veniturile obținute din contractele de desfășurare a activității culturale.	<p>Venituri din cedarea folosinței bunurilor = 11.520 lei + 28.000 lei = 39.520 lei</p> <p>Venituri din investiții = 27.000 lei + 2.250 lei = 29.250 lei</p> <p>Total venituri din cedarea folosinței bunurilor și investiții = 68.770 lei</p> <p>Întrucât venitul net cumulat este cuprins între 12 și 24 de salarii minime brute, interpretul datorează CASS la o bază de calcul egală cu 12 salarii minime brute.</p> <p>CASS = (12 salarii x 4.050 lei/salariu) x 10% = 4.860 lei</p> <p>LCP datorează CASS în sumă de 9.000 lei pentru veniturile obținute din contractele de desfășurare a activității culturale.</p> <p>Total CASS pentru contractele de desfășurare a activității culturale, cedarea folosinței bunurilor și investiții = 9.000 lei + 4.860 lei = 13.860 lei</p> <p>Arendașul reține la sursă și declară în formularul 112 CASS în sumă de 2.430 lei.</p> <p>Astfel, mai rămâne de achitat diferența de 11.430 lei (13.860 lei – 2.430 lei), care se raportează în declarația unică.</p>

Total obligații de plată sub formă de contribuții sociale = 12.150 lei + 13.860 lei = 26.010 lei

➔ Drepturi și avantaje aferente lucrătorilor culturali profesioniști

OUG nr. 21/2023 prevede o serie de drepturi și avantaje pentru lucrătorii culturali profesioniști, cum ar fi:

- beneficiază de vechime în muncă și în specialitate pe toată perioada în care au fost înregistrați în registru ca LCP;
- beneficiază de asigurare pentru concedii medicale, baza de calcul al indemnizațiilor stabilindu-se conform prevederilor OUG nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, cu modificările și completările ulterioare. În acest caz se au în vedere concediile medicale și indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă, provocată de boli obișnuite sau de accidente în afara muncii, cele pentru maternitate, pentru îngrijirea copilului bolnav și cele de risc maternal;
- au dreptul la indemnizație de șomaj dacă îndeplinesc cumulativ anumite condiții:
 - au un stagiu de cotizare de minimum 12 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei înregistrării cererii pentru indemnizația de șomaj. Se consideră stagiu de cotizare perioada pentru care persoana fizică a fost înregistrată ca lucrător cultural profesionist, a fost asigurată obligatoriu în sistemul asigurărilor pentru șomaj și/sau intervalul de timp pentru care persoana a fost asigurată facultativ prin încheierea unui contract de asigurare pentru șomaj și prin plata în temeiul acestui contract de asigurare a contribuției la bugetul asigurărilor pentru șomaj, conform art. 14 alin. (4) din OUG nr. 21/2023;
 - nu realizează venituri sau realizează, din activități autorizate potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință în vigoare;
 - nu îndeplinesc condițiile de pensionare, conform legii;
 - se înregistrează, anterior datei înregistrării cererii pentru indemnizația de șomaj, la agențiile pentru ocuparea forței de muncă în a căror rază teritorială își au domiciliul sau, după caz, reședința;
 - nu au încheiat niciun contract de cesiune a drepturilor patrimoniale sau de desfășurare a activității culturale, în calitate de lucrător cultural profesionist, în perioada de minimum 60 de zile anterioară înregistrării cererii pentru indemnizația de șomaj;
- au următoarele drepturi:
 - de participare și reprezentare colectivă pentru ameliorarea condițiilor de muncă și libertatea de acțiune în apărarea drepturilor;
 - de a constitui sau de a adera la o asociație profesională;
 - la consultare sau de schimb de informații;
- beneficiază de posibilitatea de a primi din bugetul instituției de spectacole sau concerte cu care au semnat un contract o sumă lunară forfetară neimpozabilă, de până la 50% din salariul mediu net pe economie, pentru a-și asigura cazarea, pe toată durata contractului, în situația în care nu au domiciliul în localitatea în care instituția își desfășoară activitatea;
- în sprijinul susținerii și dezvoltării carierei profesionale a lucrătorilor culturali profesioniști:
 - autoritățile administrației publice locale pot să le acorde acestora, în condițiile legii, pe un termen care nu poate depăși 60 de zile într-un interval de 12 luni, pentru fiecare beneficiar, dreptul de utilizare a sălilor de spectacole și concerte sau a altor spații, aflate în proprietatea publică sau privată a unității administrativ-teritoriale și în administrarea unor instituții publice, în scopul desfășurării unor activități de pregătire profesională, cum ar fi, dar fără a se limita la acestea, repetiții, exerciții, ateliere, cursuri. Modul de atribuire a utilizării spațiilor se stabilește prin hotărâre a autorității administrației publice locale, în condițiile legii;
 - se instituie măsuri de susținere a formării și calificării prin participarea la Programul național de mobilitate, finanțat de la bugetul de stat, și la programe locale de mobilitate, care se finanțează din totalul finanțărilor nerambursabile acordate proiectelor culturale, în condițiile prevăzute de

Ordonanța Guvernului nr. 51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor și proiectelor culturale, cu modificările și completările ulterioare;

- în scopul apărării drepturilor și promovării intereselor lor profesionale, economice și sociale în relația cu beneficiarii activității lor remunerate, LCP au dreptul, fără nicio îngrădire, să constituie și/sau să adere la asociații profesionale ale lucrătorilor culturali profesioniști, care sunt independente de autoritățile publice, de partidele politice, de organizațiile beneficiarilor de activități și de orice alte organizații neguvernamentale, inclusiv organisme de gestiune colectivă ori uniuni de creație.

Bibliografie

1. Cernușca, L. (2025), *Tratamentul fiscal al veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală*, CECCAR Business Review, nr. 4, pp. 44–53, <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2025.04.05>.
2. CECCAR (2025), *Ministerul culturii a lansat Registrul lucrătorilor culturali profesioniști*, CECCAR Business Magazine, aprilie, <https://www.ceccarbusinessmagazine.ro/ministerul-culturii-a-lansat-registrul-lucratorilor-culturali-profesionisti/s/pRVmkIVeMgbnWYyI4Gvz>.
3. Ministerul Finanțelor (2023), *Material informativ. Statutul lucrătorului cultural profesionist*, https://static.anaf.ro/static/10/lasi/material_informativ-1_25-04-2023.pdf.
4. Hotărârea Guvernului nr. 1.506/2024 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.185/28.11.2024.
5. Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată în Monitorul Oficial nr. 489/14.06.2018, cu modificările și completările ulterioare.
6. Legea nr. 245/2001 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor și proiectelor culturale, publicată în Monitorul Oficial nr. 270/24.05.2001.
7. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 688/10.09.2015, cu modificările și completările ulterioare.
8. Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 390/23.05.2016.
9. Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, publicată în Monitorul Oficial nr. 977/27.10.2023, cu modificările și completările ulterioare.
10. Legea nr. 346/2023 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2023 privind Statutul lucrătorului cultural profesionist, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.030/13.11.2023.
11. Ordinul ministrului culturii nr. 2.618/2025 pentru aprobarea Normelor metodologice privind Registrul lucrătorilor culturali profesioniști, publicat în Monitorul Oficial nr. 172/26.02.2025.
12. Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și al președintelui Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă nr. 2.006/1.193/4.680/2023 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a „Declarației privind obligațiile de plată a contribuției asigurătorii și evidența nominală a lucrătorilor culturali profesioniști pentru care a fost plătită contribuția”, publicat în Monitorul Oficial nr. 1.164/21.12.2023.
13. Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 7.015/2024 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 212 „Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice”, publicat în Monitorul Oficial nr. 1.327/31.12.2024.
14. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.074/29.11.2005, cu modificările și completările ulterioare.
15. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2023 privind Statutul lucrătorului cultural profesionist, publicată în Monitorul Oficial nr. 297/07.04.2023, cu modificările ulterioare.
16. www.fonduri-cultura.ro
17. <https://www.juridice.ro/714487/statutul-lucratorului-cultural-profesionist.html>